

Mgr. Richard Brabec
Ministr životního prostředí
Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 1442/65
100 10 Praha 10

V Praze, 15. září 2020

Vážený pane ministře,

Obracíme se na Vás, protože bychom s Vámi rádi jménem odborných společností prodiskutovali problematiku ochrany zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů. Státní orgány dnes na jedné straně tvrdě postihují jednotlivce za bezvýznamné delikty (držení jedinců chráněných motýlů a brouků ve sbírkách), na straně druhé ignorují velmi závažné delikty právnických osob (likvidace biotopů a až desítek tisíc jedinců chráněných druhů v přírodě).

Problematika ochrany a držení zvláště chráněných druhů (dle přílohy II a III vyhlášky 395/1992 Sb.) je státními orgány aktuálně řešena velmi nešťastně. Již letos v červnu se na Vás v tomto ohledu dopisem obrátil výbor České společnosti entomologické. V dopise navržená a na MŽP předjednaná schůzka zástupců MŽP, AOPK, ČIŽP, Policie ČR, Akademie věd ČR, Národního muzea a České společnosti entomologické proběhla v srpnu. Vzdor předchozí dohodě bohužel bez vědomí a účasti zástupců odborných institucí. Ti se o schůzce dozvěděli později a náhodou. Ze schůzky nebyl pořízen zápis. Dostupné informace naznačují, že účastníci schůzky nedocenili význam a rozsah problému, který proto bude dále eskalovat.

Dovolujeme si nyní zopakovat, že dopad sběru na populace hmyzu je mizivý, nesrovnatelný například s přirozenými predátory a především ničením biotopů. Často jsou postiženi i lidé, kteří s ničím neobchodují. Aktuálně policie vyšetřuje nejen sběratele, ale také ochránce přírody, vědce i studenty vysokých škol za činnost, kterou mají v popisu práce. Stíhání se už dotklo desítek lidí a zásadně narušilo vztah celé komunity amatérských entomologů ke státu i k ochraně přírody. Minimalizuje ochotu entomologů sdílet informace s ochranou přírody, je tedy vysoce kontraproduktivní i ve vztahu k ochraně hmyzu.

Tvrdý postup vůči sběratelům ostře kontrastuje s přístupem k ničení biotopů. ČIŽP ani Policie ČR se ničením biotopů prakticky nezabývá. Příkladem budiž osud podnětu, který na ČIŽP v únoru 2020 podala Česká společnost entomologická. Šlo o jasně doloženou likvidaci naší donedávna největší populace chráněného motýla jasoně dymníkového v oboře Bulhary (součást CHKO Pálava, 2. zóna, spravují ji Lesy ČR s.p.), kde počet jasoňů klesl z cca 5000 jedinců ročně na zhruba stovku. Příčinou úbytku je naprostá degradace vegetace obory nadměrnou pastvou, frézování pasek a zřejmě též použití biocidů. ČIŽP dle

našich informací dosud ani nezačala šetření, nedodržuje zákonné lhůty a neodpovídá na korespondenci. Upozorňujeme, že nejde o výjimku, stejně dopadá řada podobných podnětů. To například státním Lesům umožňuje se v médiích ohánět tím, že hospodaří zcela v souladu se zákonem, a vede k dlouhodobému pokračování činnosti, která je často hlavní příčinou úbytku zvláště chráněných druhů na našem území.

Sběratelé hmyzu začali být před pár lety postihováni na základě vyhlášky z r. 1992. Je otázkou času, než policie zjistí, že také v každém muzeu a většině škol u nás jsou sbírky přírodnin. Obsahují nejen chráněný hmyz, ale také chráněné rostliny, plazy, ptáky, savce... Samozřejmě bez patřičných dokumentů. Nelze očekávat, že fyzické nebo právnické osoby budou schopny a ochotny potřebné dokumenty získávat, navíc opakovaně. Většina se raději sbírek zbaví, což je nežádoucí z vědeckých i výchovných důvodů.

Jsme v kontaktu s Agenturou ochrany přírody a krajiny a Ministerstvem životního prostředí. Na míře závažnosti problému i potřebě jej urychleně řešit, se shodujeme prakticky se všemi oslovenými. To bohužel neznamená, že dosavadní vývoj situace můžeme označit za uspokojivý nebo alespoň nadějný. Proto bychom velmi uvítali možnost prodiskutovat problematiku a možnosti jejího řešení přímo s Vámi osobně.

Prof. David Storch, Ph.D., výbor České společnosti pro ekologii

Centrum pro teoretická studia UK a AV ČR, Jilská 1, 110 00 Praha 1

a

Katedra ekologie Přírodovědecké fakulty UK, Viničná 7, 128 44 Praha 2

e-mail: storch@cts.cuni.cz; tel: 603 469 579

Mgr. Lukáš Čížek, Ph.D.m, výbor České společnosti entomologické

Biologické centrum AV ČR, Branišovská 31, 370 05, České Budějovice

e-mail: lukascizek@gmail.com; tel: 608 562 628